

Käytännön työkaluja lasten ja nuorten osallistumiseen ja kuulemiseen

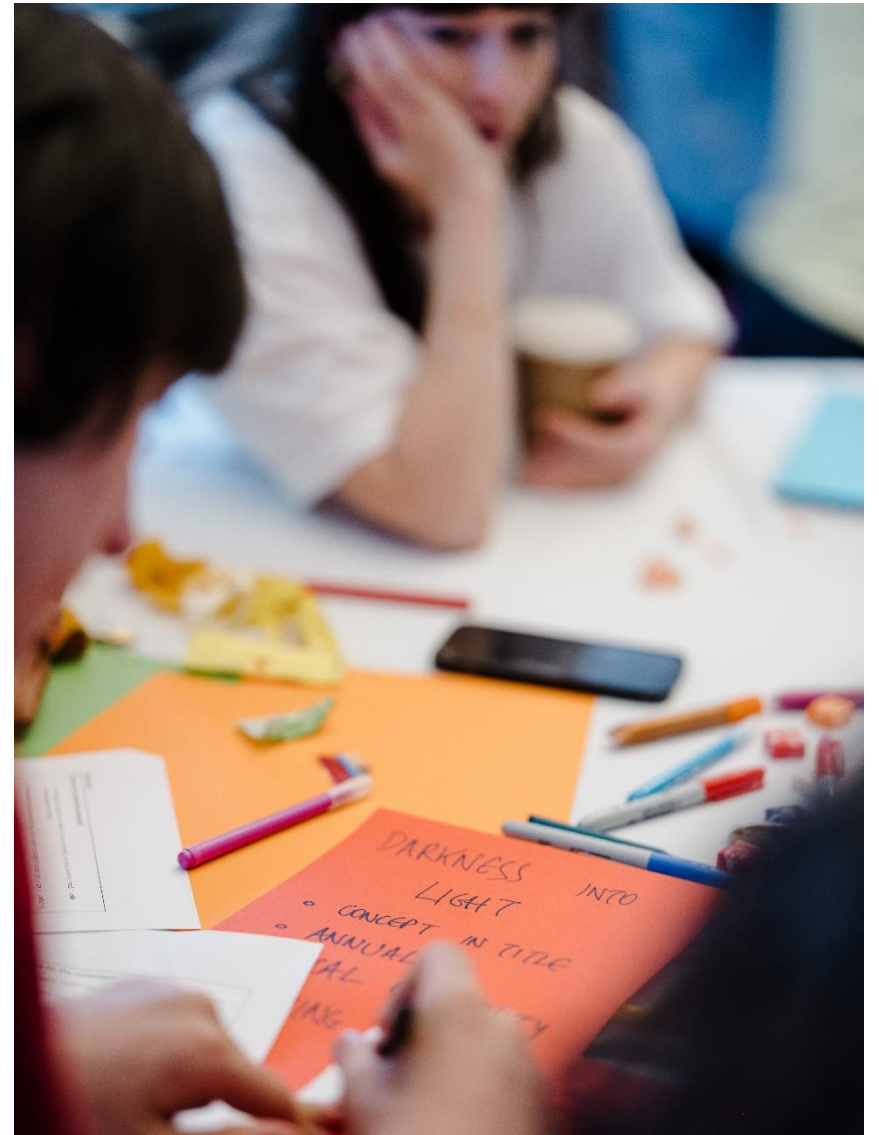
erityisasiantuntija Liisa Männistö
oikeusministeriö, Demokratia ja vaalit -yksikkö

Hankkeen odotetut tuotokset, kohderyhmät ja painotukset

- Oikeusministeriön hankkeessa on **kehitetty menetelmiä**, koottu **hyviä käytäntöjä** ja tuotettu viranomaisille suunnattuja **viestintä- ja koulutusmateriaaleja** lasten ja nuorten osallistumisesta ja kuulemisesta.
- Ensisijainen kohderyhmä: **lainvalmistelijat ja muut ministeriöiden asiantuntijat**, jotka vastaavat lakien, politiikkaohjelmien, strategioiden ym. valmistelusta
- Hankkeessa tarkasteltiin erityisesti sitä, **miten lasten ja nuorten näkemyksiä voidaan kysyä suoraan heiltä itseltään**. Erityisenä painopisteenä olivat toimenpiteet **muista heikommassa asemassa olevien lasten ja nuorten tavoittamiseksi**.

Suomen hankeosion tuotokset

1. Kampus-tietosivu lasten ja nuorten kuulemisesta
2. eOppiva-kurssi
3. Sädösvalmistelun kuulemisoppaan päivitykset

Kampus: Lasten ja nuorten kuuleminen ja osallistuminen

- Ministeriöiden edustajilta toive, että lasten ja nuorten kuulemiseen liittyvät aineistot löytyisivät kootusti
- Yleisiä periaatteita
- Muistilista: ”Muista ainakin nämä”
- Keskeinen lainsäädäntö
- Linkit aineistoihin, esimerkiksi:
 - eOppiva
 - Lasten kuulemisen käsikirja
 - Lapsivaikutusten arvioinnin käsikirja
 - Tässä hankkeessa kootut tiivistelmät (osat 1-3: *Taustaa – Käytännössä – Toteuttaminen*)

[Kampus](#) > [Yhteiset toiminnot](#) > [Lasten ja nuorten kuuleminen ja osallistuminen](#)
[Mene sisältölistaukseen](#)

Lasten ja nuorten kuuleminen ja osallistuminen

[Yhteiset](#)

Lasten ja nuorten näkemyksiä tulee selvittää aina, kun valmisteltavalla asialla arvioidaan olevan joko suoria tai välillisiä vaikutuksia heidän elämäänsä.

Hyvään ja avoimeen säädösvalmisteluun kuuluu sidosryhmien ja kansalaisten

[Lasten ja nuorten kuuleminen -kurssi eOppivassa](#)

[Lasten kuulemisen käsikirja lainvalmistelijoille](#)

Lisätietoa kuulemisesta Kampuksessa

[Säädösvalmistelijan työpöytä](#)

[Kuuleminen ja sidosryhmäyhteistyö](#)

[Vaikutusten arviointi](#)

[Lasten ja nuorten kuulemisen ja osallistumisen vahvistaminen ministeriöiden toiminnassa - Osa 1 - Taustaa \(pdf\)](#)

[Lasten ja nuorten kuulemisen ja osallistumisen vahvistaminen ministeriöiden toiminnassa - Osa 2 - Käytännössä \(pdf\)](#)

[Lasten ja nuorten kuulemisen ja osallistumisen vahvistaminen ministeriöiden toiminnassa - Osa 3 - Toteuttaminen \(pdf\)](#)

[Lasten kuulemisen käsikirja lainvalmistelijoille \(VNK\)](#)

eOppiva: Lasten ja nuorten osallistuminen ja kuuleminen säädösvalmistelussa

Kenelle?

- Erityisesti säädösvalmistelijoille, mutta avoin kaikille valtionhallinnon työntekijöille

Mitä opin?

- Tunnet lasten ja nuorten oikeudet osallistua ja vaikuttaa säädösvalmisteluun sekä ministeriöiden muuhun valmistelutyöhön
- Osaat arvioida, milloin lapsia ja nuoria on velvollisuus kuulla ja milloin heitä on hyvä kuulla
- Osaat suunnitella lasten ja nuorten kuulemisprosessin ja toteuttaa sen lapsi- ja nuorilähtöisesti
- Osaat soveltaa erilaisia kuulemistapoja eri-ikäisille tai erilaisista taustoista tuleville lapsille ja nuorille
- Osaat hyödyntää lapsilta ja nuorilta saatua palautetta valmistelutyössä

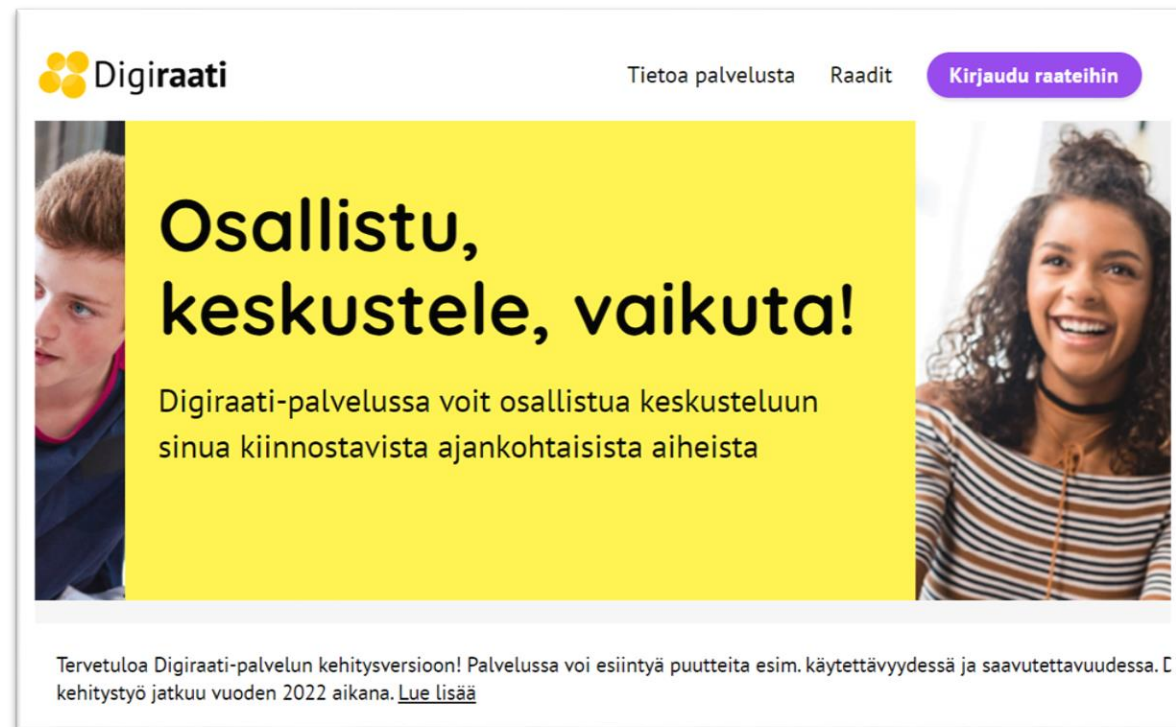
<https://www.eoppiva.fi/koulutukset/lasten-ja-nuorten-osallistuminen-ja-kuuleminen-saadossalmaistelussa/>

Säädösvalmistelun kuulemisopas (Finlex)

- Lakisääteiset kuulemisvelvoitteet
 - 5.1 Valtiontaloudellisesti merkittävät asiat sekä talousarvioon sisällymättömät määrärahat
 - ...
 - 5.12 Lasten ja nuorten kuuleminen
- Osiota 5.12 täydennetty
 - Kuulemisvelvoitetta taustoitettu hieman aiempaa enemmän
 - Lisätty linkit keskeisiin tukiaineistoihin, tarkempiin oppaisiin ja eOppiva-kurssiin

Digiraati.fi

- Digiraati tarjoaa **kaikille alle 29-vuotiaille nuorille** yhdenvertaisen mahdollisuuden saada äänensä kuuluviin yhteiskunnallisissa kysymyksissä.
- Digiraadissa keskustelut käydään **digitaalisella alustalla** ennalta sovitusta aiheesta **anonymisti** 1-3 viikon ajan.
- Tavoitteena on muodostaa raadin keskusteltavana olevasta teemasta **puntaroitu loppulausuma**, joka välitetään eteenpäin päättäjille.
- Osallistujat kutsutaan mukaan **henkilökohtaisesti**, keskustelut **fasilitoidaan** ja niissä noudatetaan **turvallisemman tilan** periaatteita.
- **Raadit ovat suljettuja**: keskusteluja pääsevät seuraamaan ja kommentoimaan vain kyseiseen raatiin henkilökohtaisesti kutsutut ja palvelun käyttäjiksi rekisteröityneet osallistujat.
- Raadin yhdessä laatima **loppulausuma julkaistaan** digiraati-alustalla kaikkien palvelun käyttäjien nähtäville.

Digiraati

Tietoa palvelusta Raadit [Kirjaudu raateihin](#)

Osallistu, keskustele, vaikuta!

Digiraati-palvelussa voit osallistua keskusteluun sinua kiinnostavista ajankohtaisista aiheista

Tervetuloa Digiraati-palvelun kehitysversioon! Palvelussa voi esiintyä puutteita esim. käytettävyydessä ja saavutettavuudessa. Kehitystyö jatkuu vuoden 2022 aikana. [Lue lisää](#)

Kiitos!

www.oikeusministerio.fi | www.justitieministeriet.fi